

Nr 91.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1948/49 till lån till anordnande av kollektiva tvätterier.

(3:e avd.)

Sedan Kungl. Maj:t i propositionen nr 1 under kapitalbudgeten (bilaga 26, punkt 4) framlagt preliminärt förslag i ämnet, har Kungl. Maj:t i propositionen nr 130, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 5 mars 1948, föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av chefen för socialdepartementet förordade grunder för statslån till anordnande av kollektiva tvätterier, *dels ock* å kapitalbudgeten, under fonden för låneunderstöd, för budgetåret 1948/49 till Lån till anordnande av kollektiva tvätterier anvisa ett investeringsanslag av 750 000 kronor.

I förevarande proposition föreslås, att statslån skall kunna utgå för anordnande av kollektiva tvätterier med högst 80 % av de godkända anläggningskostnaderna, varjämte i vissa fall skall föreligga möjlighet att inom ramen för lånet lämna en direkt subvention, genom att lånet eller viss del av lånet, dock högst 20 000 kronor, skall kunna göras räntefritt och stående. Lån skall kunna beviljas huvudsakligen till kommuner, landsting och ekonomiska föreningar.

Utskottet tillstyrker, att den statliga stödverksamheten beträffande tvättinrättningar även i fortsättningen erhåller karaktär av försöksverksamhet och bedrivs på sätt Kungl. Maj:t har föreslagit. Lån bör sålunda beviljas till anordnande av såväl inlämningstvätterier och självtvätterier som en kombination av dessa båda former. Av vikt är att den fortsatta försöksverksamheten kommer att omfatta även mindre kollektiva tvättanläggningar. I den mån planer uppkomma att med kollektivt tvätterier förena gemensamhetsanläggning av annat slag, exempelvis badinrättning, synas dessa förtjäna uppmuntran. Utskottet vill understryka vad departementschefen framhållit därom, att man vid planeringen av tvätteriernas storlek och fördelning på olika områden har att taga hänsyn till varjehanda ortsintressen av speciell natur och därför bör gå ytterligt varsamt fram och i största möjliga utsträckning låta de lokala förhållandena inverka på planernas utformning.

Utskottet förutsätter, att Kungl. Maj:t närmare utformar riktlinjerna för

den för vissa fall föreslagna subventioneringen. Därvid bör övervägas, om icke subventionens belopp bör maximeras till viss del av anläggningskostnaden.

Befolkningsutredningen har framhållit, att textilmateriel för stora värden årligen förstöres på grund av olämpliga tvättmetoder och att en rationellt utförd maskintvätt kan utföras mera skonsamt än handtvätt. Då för ett tillfredsställande resultat i detta hänseende kräves sakkunskap hos dem som skola utföra tvätten, vill utskottet erinra om behovet av instruktioner för tvättmaskinernas handhavande. I den mån antalet maskinellt utrustade tvätterianläggningar stiger är erforderligt, att utbildningsfrågan ägnas ökad uppmärksamhet.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 5 mars 1948 förordade grunder för statslån till anordnande av kollektiva tvätterier,

b) till *Lån till anordnande av kollektiva tvätterier* för budgetåret 1948/49 under fonden för låneunderstöd anvisa ett investeringsanslag av 750 000 kronor.

Stockholm den 27 april 1948.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från f ö r s t a kammaren: herrar Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Gränebo, Larsson, Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Andréén, Mannerkantantz, Gillström, Berling, Gustav Emil Andersson och Ohlon; samt

från a n d r a kammaren: herrar Eriksson i Stockholm, Skoglund i Dovers-
torp, Svensson i Grönvik, Bergström, Rubbestad, Wallentheim, Lindholm,
Åkerström, Hoppe, Petterson i Degerfors, Sefve och Persson i Svensköp.